41999D0008

DECIZIA COMITETULUI EXECUTIV
din 28 aprilie 1999
privind principiile generale de reglementare a plății informatorilor

[SCH/Com-ex (99)8 Rev. 2]

COMITETUL EXECUTIV,

având în vedere articolul 132 din Acordul de punere în aplicare a Convenției Schengen,

având în vedere articolele 70 și 76 din convenția menționată anterior,

DECIDE:

Comitetul Executiv aprobă Decizia grupului central din 22 martie 1999 privind principiile generale de reglementare a plății informatorilor [SCH/C (99)25, SCH/Stup (98)72 Rev.].

Luxemburg, 28 aprilie 1999.

Președintele

C. H. SCHAPPER

SCH/Stup (98)72 Rev. 2

Subiect: **Principii generale de reglementare a plății informatorilor**

1. *Introducere*

Criminalitatea internațională în materie de droguri, alte forme de criminalitate gravă și de criminalitate organizată reprezintă un fenomen care ia o amploare din ce în ce mai mare care afectează și statele Schengen.

Infractorii, îndeosebi cei implicați în traficul ilegal de droguri, adoptă o abordare din ce în ce mai profesionistă și se adaptează cu flexibilitate noilor condiții geopolitice, juridice, economice și tehnologice, utilizând structuri antreprenoriale și combinând activitățile de afaceri ilegale cu activitățile comerciale legitime. Aceștia sunt totodată pregătiți să acționeze prin orice mijloace pentru a-și atinge obiectivele, recurgând la amenințări sau acte de violență împotriva persoanelor și a bunurilor, căutând să-și exercite influența în vederea manipulării oamenilor politici, a oamenilor de afaceri și a autorităților publice, cu principalul scop al maximizării profiturilor și al obținerii puterii.

Metoda de operare a rețelelor infracționale implicate în traficul de droguri se caracterizează prin specializare, diviziunea muncii și compartimentare. Profiturile ilegale sunt „reinvestite" în noi activități infracționale sau injectate în activități comerciale legitime, cu scopul de a câștiga influență și de a crea un monopol criminal.

Chiar și metodele speciale de investigație își pierd tot mai mult din eficacitate. În consecință, tehnica culegerii active de informații sub acoperire și a utilizării metodelor investigative operaționale, cum este evaluarea sistematică, a dobândit o importanță din ce în ce mai mare în domeniul identificării și combaterii criminalității organizate în materie de droguri. În această privință, o atenție deosebită trebuie acordată utilizării sistematice, coordonate și focalizate a informatorilor.

Pentru a putea dezvălui alcătuirea organizațiilor și structurilor criminale, informatorii trebuie să câștige încrederea infractorilor.

Din acest motiv, președinția a efectuat un studiu în statele Schengen [a se vedea Doc. SCH/Stup (98)25]. Rezultatele acestui studiu au fost distribuite statelor respective prin intermediul documentului Doc. SCH/Stup (98)60 rev. Din studiu a reieșit faptul că legislația și, în parte, practica juridică referitoare la plata informatorilor în statele Schengen diferă în mod substanțial. Drept urmare, la întrunirea sa din 21 octombrie 1998, grupul de lucru în materie de droguri a decis să elaboreze un set de linii directoare facultative privind plata informatorilor și garantarea unor beneficii nemateriale pentru informatori.

Principiile generale de administrare a plății informatorilor trebuie să fie utilizate ca orientări neobligatorii în cadrul spațiului Schengen, fiind destinate să contribuie în continuare la îmbunătățirea cooperării între organele de vamă și de poliție în acest domeniu sensibil. Ele trebuie să slujească, de asemenea, ca jaloane pentru statele Schengen care sunt în curs de elaborare sau de completare a unor reglementări similare în materie.

2. *Generalități*

Motivele pentru care informatorii cooperează cu autoritățile polițienești sau vamale sunt, în mod frecvent, de ordin financiar. În consecință, informatorilor trebuie să li se ofere stimulente financiare care să țină cont de realitățile pieței și de situația lor personală, de aptitudinile necesare desfășurării operațiunii, precum și de riscurile implicate și de rezultatul anchetei. De asemenea, trebuie luat în calcul și factorul economic, întrucât utilizarea informatorilor se dovedește, deseori, mai convenabilă.

Respectarea în tot spațiul Schengen a orientărilor următoare ar permite mai cu seamă respectarea cerințelor de ordin tactic și juridic aplicabile în cursul anchetelor în materie de droguri ținându-se seama, totodată, de particularitățile bilaterale și regionale, precum și de natura specifică a delictelor. În acest mod s-ar putea, de asemenea, preveni apariția incidentală a „turismului informatorilor" și a concurenței dintre forțele polițienești și vamale care recurg la serviciile informatorilor, la nivel bilateral, sau cu alte servicii din întreg spațiul Schengen.

3. *Principii*

Principiile următoare trebuie să nu aducă atingere dispozițiilor interne.

Plata informatorilor trebuie să fie în mod rezonabil proporțională cu rezultatul anchetei, obținut în urma urmăririi penale și/sau cu pericolul înlăturat prin utilizarea informatorului, pe de o parte, precum și cu riscul personal și gradul de implicare a informatorului, pe de altă parte. Stimulentul financiar nu trebuie să fie de natură a-l determina pe informator să comită un delict.

Principalele criterii sunt următoarele:

— cantitatea informațiilor și rezultatele obținute în urma culegerii acestora, de exemplu, valoarea și importanța cantității de droguri capturate, numărul și importanța infractorilor arestați și/sau valoarea bunurilor confiscate.

— Calitatea informațiilor, de exemplu, informații utile din punct de vedere strategic sau tactic cu privire la metodele sau operațiunile logistice ale infractorilor, scopurile organizației criminale, maniera în care aceasta reacționează față de măsurile întreprinse de către autoritățile judiciare.

— Caracteristicile personale ale informatorului, de exemplu, gradul de implicare în operațiune, dificultăți deosebite, riscuri și pericole, credibilitatea și motivarea acestuia.

— Importanța organizației/ierarhiei criminale sau a anchetării activității criminale a membrilor acesteia, influența lor în lumea interlopă, gradul lor de implicare în viața publică, daunele efective sau potențiale provocate, importanța socială a cazului și gradul în care acesta se înscrie în mediul infracțional local, informațiile fiind de asemenea utilizate în scopuri strategice.

Plata pentru cooperare se efectuează, în general, de la caz la caz. Nu trebuie avută în vedere acordarea unui ajutor financiar pe termen nedefinit pentru informator.

Informatorii pot beneficia, de asemenea, de măsuri speciale de protecție sau de măsuri postoperaționale (așa-numitul program de protecție a martorilor), precum și de măsuri de protecție socială.

Cheltuielile efectuate de informatori pot fi rambursate în anumite cazuri.

Plata se efectuează după îndeplinirea misiunii. Se pot efectua plăți parțiale după îndeplinirea unor etape ale misiunii. Nu se efectuează plăți în avans.

Veniturile informatorilor sunt în continuare supuse reglementărilor interne în materie de impozitare și asigurări sociale.

În general, costurile de utilizare ale informatorilor sunt acoperite de autoritățile polițienești sau vamale. În cazul în care o anchetă urmează să fie efectuată în comun de către mai multe organisme Schengen, atunci trebuie să se ajungă la un acord încă din fazele preliminare cu privire la modalitatea de repartizare a costurilor. Ca regulă generală, contribuțiile financiare ale unor terțe părți nu trebuie să fie incluse în plata efectuată către informatori.

Pot fi acordate, de asemenea, avantaje nemateriale, în condițiile dispozițiilor legale în vigoare în diversele state Schengen, aceste avantaje fiind considerate drept contribuții de ordin material. Factorii ce urmează a fi luați în considerare în acest sens sunt natura avantajului, importanța acestuia pentru informator și costul pe care îl implică acesta pentru statul care îl acordă. Protecția informatorilor aflați în situații periculoase, ameliorarea regimului de detenție și reducerea totală sau parțială a sentinței în conformitate cu legislația internă se înscriu, de asemenea, în categoria avantajelor nemateriale.

În cazul în care un informator acționează în mod necorespunzător, de exemplu, prin neonorarea înțelegerii, comiterea unei infracțiuni într-un caz anume, furnizarea, cu bună știință sau din neglijență, de informații false, nerespectarea din culpă a instrucțiunilor primite sau neîndeplinirea intenționată a directivelor tactice, atunci plățile pot fi reduse, reținute sau recuperate în totalitate, în funcție de gravitatea abaterii săvârșite de informator. Dacă două sau mai multe state Schengen sunt sau ar putea fi afectate de o asemenea situație, agențiile naționale competente trebuie să transmită, cât mai curând posibil, o notificare (avertizare) în acest sens.

Autoritățile centrale competente trebuie să efectueze un schimb de informații cu privire la criteriile de efectuare a plăților în vigoare în diferitele state în cauză.